

Максимални нагиб нивелете

Максимална вредност нагиба нивелете за ванградске путеве зависи од категорија терена и пута. У примени **max i_n** битан фактор је дужина на којој постоји тај нагиб, а утицај који тај нагиб има на проточност, безбедност вожње, еколошке последице и инвестициона улагања мора се посебно утврдити како са становишта обликовања елемената пројектне геометрије, тако и са становишта вредновања варијантних решења.

Vr (km/h)	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
max i_n (%)	10	9	8	7	6	5,5	5	4,5	4	4

Вертикалне кривине

Вертикални преломи нивелете заобљавају се кружним луком радијуса **R_v**. Облик функције заобљења је квадратна парабола која са довољно тачности апроксимира круг и која је дата изразом:

$$y = \frac{x^2}{2R_v}$$

где је:

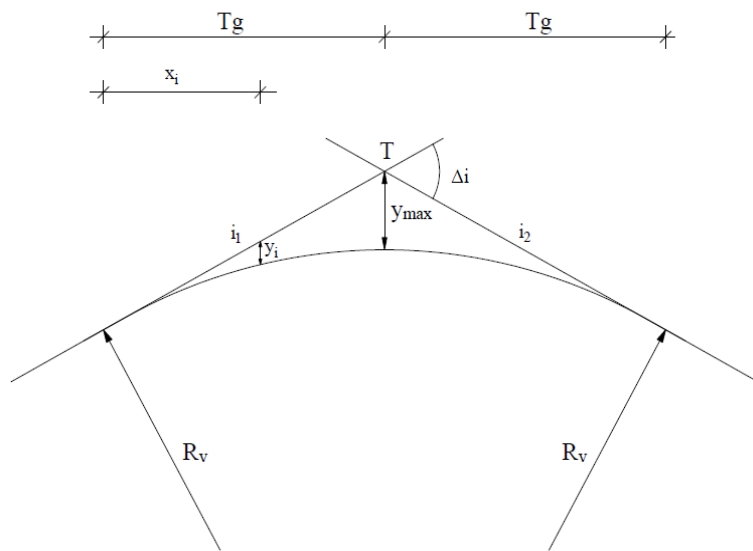
y (m) - ордината квадратне параболе;

x (m) - апсциса квадратне параболе;

R_v(m) - оскулаторни круг квадратне параболе (радијус заобљења вертикалне кривине)

Минималне вредности конвексних и конкавних вертикалних кривина одређене су у складу са обезбеђењем зауставне прегледности за дневну и ноћну вожњу. У табели су дате минималне вредности радијуса вертикалних кривина за конвексна и конкавна заобљења у функцији рачунске брзине:

Vr (km/h)	40	50	60	70	80	90	100	110	120	130
min R_v konk. (m)	550	900	1.250	1.800	2.500	3.250	4.250	5.750	8.250	11.250
min R_v konv. (m)	400	800	1.250	2.000	3.500	5.500	8.000	11.500	16.500	22.500

R_v - радијус вертикалне кривине

T_g - тангента вертикалне кривине

y_{max} - максимална ордината (бисектриса)

y_i - ордината вертикалне кривине

Δi - оштрина прелома нивелете

$$T_g = \frac{R_v \cdot \Delta i}{200}, \text{ за } \Delta i [\%]$$

$$y_{max} = \frac{T_g^2}{2R_v}; \quad y_i = \frac{x_i^2}{2R_v}$$

$\Delta i = |i_1| + |i_2|$ – оштрина прелома за вертикалне кривине са супротним нагибима нивелете

$\Delta i = |i_1| - |i_2|$ – оштрина прелома за вертикалне кривине са истим нагибима нивелете

Типови вертикалних кривина (конвексне и конкавне)

